

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România.	45 lei
6 luni	22,50
3 luni	11.25
Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

Apare de două ori pe săptămână
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5
Lângă Palatul Justiției
= TELEFON 16/98 =

Buğăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singurul în drept a face încasările, sau la prezentare redactorului nostru d-l avocat Ion Bacicu sau incasatorului D. Niculescu, legitimați cu autorizație specială în schimbul numai a chitanțelor cu stampila ziarului, ce vor liberă din registre cu matcă, iar cei din capitală să plătească ca și până acum, vechiului nostru încasator C. Petculescu.

SUMAR— Cercetarea paternității, de d-l judecător Traian R. Scriban
JURISPRUDENȚA :— Curtea cu Jurații din Tecuci: *Petra he Nicolau solicită dispensă de amendă*. (Hotărârea care pronunță amendarea juratului, pentru lipsa nejustificată, are caracterul de definitivă și odată amenda pronunțată nu mai poate fi ridicată).— Tribunalul Brăila secția II: *Bertha M. Grünberg cu A. Monferato*, (Efectele concordatului cu privire la remiterea concordatară. Dacă se poate converti o obligațiune naturală în obligațiune civilă prin novatiune? Dacă prin hotărârile judecătorești, se poate opera novatiunea. — Art. 845 c. com. 1022 § 2, 1636 și 1128 c. civil).**Rezumatul Jurisprudenței Curții noastre de casație**— *Casație s. I*: Vânzare. — Rezoluțiunea vânzării pentru neplătă de preț. — Plata efectuată în cursul procesului. — Valabilitate. — Art. 1365 1366 și 1367 din codul civil.— *Casație s. II*: 1. Contopire de pedepse. — Fapte de aceeași natură. — Condițiune cerută pentru contopire. — Art. 40 din c. penal; 2. Urmărire imobiliară. — Minor. — Comandament. — Notificarea lui către procuror. — Lipsa acestei formalități. — Refacerea tuturor actelor. — Art. 499, 501 și 737 din procedura civilă.— *Casație s. III*: 1. Acțiune cambială. — Excepții personale. — Condițiunile cerute pentru a putea fi invocate. — Art. 349 din c. comercial; 2. Cambia emisă în alb. — Lipsa numelui beneficiarului. — Acțiune cambială. — Neadmisibilitate. — Art. 373 și 270 din c. comercial.**Cercetarea Paternității**

În mersul evolutiv al societății, se ivesc cerinți noi, se observă dispozițiuni legale care au trăit zeci de ani în dauna publicului care n'a observat, dar care, la un moment dat, par atât de nedrepte, în cât se formează curente, prin presă, discuțiuni, cerându-se dărămarea regimului care nu mai corespunde nevoilor noastre.

Așa e cu proibițiunea cercetării paternității.

A ființat ani de a rândul, crezând-o utilă societății, imaginându-ne-o ca un pericol permanent atîrnând deasupra familiilor oneste.

Proibițiunea cercetării paternității însă, încu-

rajează concubinajul, distruge căsătoria, îndemnând pe oameni la imoralitate (*Laurent, 4, no. 1 și 300 și 9, no. 104; Aubry et Rau, par. 571 f. nota 18*).

Sunt foarte mulți oameni care au metrese la mahala, având 2, 3 și chiar mai mulți copii, pe care, de la un timp, îi lasă în părăsire, retrăgându-se, fie din motiv că se însoară cu alta, fie din altă cauză. Dacă omul ar ști că este admisă cercetarea paternității, n'ar face așa. Permissiunea aceasta ar sta de asupra capului său ca sabia lui Damocles și n'ar mai pași la concubinaj.

Alții, întrețin relațiuni nepermise cu femeii căsătorite, fapt care n'ar exista, sau s'ar împuțina, prin desființarea art. 307 din codul civil. Dacă femeia ar rămânea iar liberă, fie prin divorț, moartea soțului, s'ar putea reclama ceva contra autorului copilului.

Unii văzând că ceia ce le dă căsătoria, pot obține ușor pe toate cărările, la adăpostul oricărei impunități, își fac de cap prin toate părțile, predispunându-i la celibat, a cărui ființare este vătămătoare societății.

Noi, am luat art. 307 din codul civil francez. Acolo însă, existența proibițiunii se explică. După revoluția din 1789, s'a dispus că copilul natural moștenește pe tată ca și copilul legitim. Dispoziția însă n'a fost pe placul societății franceze, căci, făcându-se scandal în numeroase familii, această stare de fapt, a provocat interzicerea cercetării paternității (*Loiseau, Traité des enfants naturels, p. 91*).

Patria noastră însă n'a avut pe 1789, așa că, importațiunea art. 307, nu este motivată.

În pătura țărănească concubinajul este foarte răspândit și tinde să înlocuiască căsătoria. Câte mizerii, ca rezultat al acestei stări, nu vedem noi, judecătorii. Cercetarea paternității ar fi un obstacol imens la concubinaj, iar zeci de mii de oameni ar respira ușurați, că li s'a dat puțința de a-și reclama drepturile lor.

Trăim într'o epocă de exaltare, de sensualism exagerat, într'o atmosferă viciată, din cauză că, legile care guvernează societatea, sunt imperfecte,

Mii de copii rămân pe drumuri, părăsiți viciului și destrăbălărei, neștiind cine i-a aruncat în lume, alergând cu ochii aiuriți în toate părțile, legiuni întregi de nenorociți, bastarzi goniți de toți, huliți și batjocuriți fără a fi sărmanii vinovați cu ceva și asupra cărora mila socială nu vrea să se întindă!

Am cunoscut un avocat care a avut relațiuni cu fiica unui preot. Fata născu la o moașă dintr'o stradă dosnică, iar tatăl ei, spre a apăra familia de rușine, l'a luat într'o seară subțioară și la aruncat în Leagănul copiilor de la Maternitate, *ca pe un obiect de prisos*. Copilul mai trăește? A murit? Cine să mai știe asta, cine par-că s'a mai interesat de mica victimă, de copilul care n'a cerșit nașterea, dar care, odată născut, avea dreptul la viață!

Dacă priviți copiii înșirați pe paturile Maternităților, nu veți uita nici-o-dată chinurile micilor nevinovați, supti de foame și durere, îmbătrâniți de neîngrijire înainte de a împlini anul, sorbind din biberoane infecte un lapte alterat (căci de, cine să mai poarte grijă unor bastarzi?), pe care li-l îndeasă în gură niște doice brutale. Îi veți vedea isbiți în toate părțile, sughițând și plângând, petrecându-și zilele într'un chin sfișitor, într'o agonie prelungită, gemând de moarte până și dau ultimul respirat.

În mahalalele orașelor, prin strade cufundate în mizerie, sunt femei sărace, care cresc copii nenorociți, fruct al unor plăceri de o secundă, creați de oameni fără conștiință, de femei detracate, care nu vor să se căsătorească și să creeze o familie cinstită.

O imensă majoritate a copiilor mor. Nu este aceasta o crimă? Să arunci copilul pe mâini streine, care n'au mila părinților, e tot ce poate fi mai odios, mai imoral, în contradicție cu principiile religioase, care trebuie să domine organizația societății.

Art. 307, mai curând sau mai târziu, e merit să dispară din cod, fiind în opoziție flagrantă cu bunul simț și neavând explicare atât din punctul de vedere istoric cât și social. Toți trebuie să fie egali înaintea legii, principiu pentru existența căruia s'au vărsat valuri de sânge.

La noi, sub regimul codului Calimach, copiii erau mult mai bine tratați, recunoscându-li-se diverse drepturi față de autorii lor.

În Muntenia, până la 1 Dec. 1865, s'a aplicat codul Caragea, care avea dispozițiuni nedrepte relativ la copilul natural, luate din dreptul roman, care guvernau poporul înaintea epocii lui Justinian (*Maynz, Droit romain, 3, par. 408, No. 21, urm.*)

Legiuitorul român crede imposibilă dovedirea paternității, concepția fiind un mister, neputându-se stabili precis că copilul e rezultatul relați-

unilor dintre cutare bărbat și anume femei (*T. Huc, 3, 87; Planiol, 1, 2911, ed. 2; Baudry & Choceaux, 3, 673, p. 626*).

Aceasta însă nu poate fi un obstacol, întru cât se poate restrînge materia probelor în această chestiune. *Laurent*, în antreproiectul de revizuire a codului civil, zice că cercetarea puternității este interzisă. Ea este admisă, prin excepție, în favoarea părților interesate:

1. În caz de răpire sau viol. Când epoca răpirei sau a violului se rapoartă la aceia a concepțiunii, răpitorul ori autorul violului va putea fi declarat părintele copilului.

2. În caz de promisiune de căsătorie ori de seducțiune, când există un început de probă scrisă relativă la promisiune ori la seducțiune, sau, când prezumțiile rezultând din fapte constante, sunt destul de vadite pentru a face admisibilă proba testimonială.

L. Amiable, în proiectul său de lege asupra cercetării paternității, prescrie altfel materia probelor, ceiace evidentiază că, filiațiunea naturală se poate dovedi.

Aceasta scaldă într'o lumină adevărată faptul că credința legiuitorului român, a fost numai o iluziune.

Codul civil admite cercetarea paternității numai în caz de răpire. Pentruce nu și în caz de seducțiune? În fața instanțelor judecătorești nu se aude de răpire, aceasta e ceva din timpul evului mediu sau din domeniul poveștilor. Nu tot așa e însă cu seducțiunea. Ea se făptuește, sub ochii noștri, în toate straturile sociale. Seducătorul e mult mai periculos ca cel care răpește, pentru că el lucrează cu artificii, cu minciuni, pentru ajungerea scopului său. Știindu-se la adăpostul oricărei impunități, nu-i pasă de nimic, face victime în toate părțile, privind cu satisfacție opera talentului său. Zilnic vedem declarații mincinoase de amor, pentrucă la baza lor e numai voința de a înșelă, fiind un mijloc pentru a ajunge la scop. Observăm ochi ce par a mărturisi suferinți care, în realitate, nu există, oftări caraghioase, priviri arzătoare și mincinoase, pentrucă îndărătul lor stă gândul animalului care e la pândă, tendința de captivare până ce victima cadé în cursă și care, câte odată, devine pruncuigașă pentrucă s'a încrezut prea mult în cuvintele omului fără conștiință!

Câte femei și fete nu vedem acuzate de pruncucidere, pentrucă seducătorul le-a părăsit! Crima nu se făptuie dacă nu s'ar fi abandonat ființa credulă, căreia, desigur, îi jurase credință veșnică și îi spunea că nu va putea trăi fără ea. Poate îi căzuse în genunchi rugându l să revie la dansa. E în zadar! Și-a ajuns scopul, nu vrea

să mai știe de nimic, legea îl apără și parcă îi spune: las'o pe asta, treci la alta!

Desființându-se art. 307, societatea, sgduită de asemenea întâmplări, va respira ușurată.

Se menține art. 307 și pe motivul că ar crea scandaluri în familiile cinstite, prin faptul că femei depravate ar ridica pretențiuni injuste. Scandalul se poate remedia, declarându-se ședința secretă ca la divorțuri (*Alexandresco, vol. II, p. 352, ed. 2*).

Ideia d-lui Alexandresco, împreună cu restrângerea mijloacelor de dovadă, ar face posibilă permisiunea cercetării paternității.

Legea cercetării paternității corespunde unei necesități sociale imense, cerută cu disperare de mii de nenorociți, care, într'o mizerie îngrozitoare, stau încătușați în lanțurile art. 307 din codul civil.

În Franța s'au prezentat diferite proiecte. Acel a lui *Rivet* depus înaintea Senatului, a fost respins ca și proiectul *Berenger* depus la Senat încă dela 1898. În acest proiect, la expunerea de motive, găsim următoarele cuvinte:

«Legea zice bărbatului: poți să-ți urmezi capriciile tale înainte, poți să-ți înmulțești fantaziile, nici o temere nu va opri cursul plăcerilor tale. Chiar dacă ai întrebuițat *frauda și jurământul*, chiar dacă ai dat zile unei ființe formată din carnea și sângele tău, eu te absolv și te scutesc de orice obligație, desființez pentru tine datoria și legea, și te liberez de consecințele greșalei tale. Scuturăți ghetele de praf, părăsește, fără a te uita înapoi, căminul unde lași o nenorocită fără speranță cu un copil fără pâine și du-te fără grije și muștrare de cuget de îți cauți aiurea alte voluptăți» (*Alexandresco, vol. III, p. 356, ed. II*).

Dimitrie Alexandresco, autorul operei uriașe a Comentariilor codului civil român, la pagina 355, vol. III, strigă cu autoritatea sa contra prohibiției care constituie o rușine adusă civilizației.

Prin urmare — zice distinsul autor — să ne unim cu toții, profesori, oratori, publiciști, ziariști, economiști, juriscenșulți, autori dramatici, etc., și să luptăm cu pana și cuvântul într'u apărarea acestei idei, nădăjduind că, într'un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, se va șterge din codul civil o dispoziție care este o adevărată pată și care, în secolul actual, constituie o crimă de *lesumanitate*.

Beudant, II, 593, p. 235 urm., combate părerea acelor care susțin că relațiunile care au dat naștere unui copil, nu se pot dovedi.

Truable, Preuve de la Paternité hors mariage, p. 192, 193, evidențiază pierderea pentru societate, care o cauzează prohibițiunea.

Marcel Planiol, profesor de drept civil la facultatea de drept din Paris, în vol. I, pag. 495,

No. 1525, ed. 5, se ridică cu vehemență contra art. 540 c. civ. francez (analog cu 307 cod. civ. român), și spune că numărul copiilor în afară de căsătorie s'ar diminua simțitor, dacă s'ar obliga pe acei oameni fără conștiință, la cât mai grele sacrificii.

Sistemul prohibițiunii formează o pată pentru întreaga Europă (*Revue critique, 1884, p. 591, 592*).

Tot ce a fost simțire umanitară, s'a gândit la mijloacele pentru învingerea imposibilului, dovedindu-se că este o greșală să se continue cu sistemul barbar, arătându-se într'o lumină oribilă legiunile de nevinovați, care, în genunchi, cu mâinile împreunate, imploră mila societății, prezentând ochilor cel mai trist spectacol.

Belcik, Copilul natural, pag. 75, cap. 3, LVI, face atentă societatea asupra persistării inexplicabile de a se menține art. 307 în codul civil.

Într'adevăr, consecințele menținerii acestui articol, sunt îngrozitoare.

O fată tânără — *Belcik, p. 78* — a unui brutar, ducea pâine primarului din satul său. Acesta, om foarte avut și cu trecere și-a pus ochii pe ea și, prin momeli, căuta să-și ajungă scopul. Fata, la început, resistă, fapt care reese din corespondența seducătorului, care declara că era inocentă și fără experiență, numind căderea nenorocitei victime, *un sublim sacrificiu*.

În urmă, devenind mamă, este dusă la Paris pentru a evita scandalul ce putea să se întâmple în comună și familia primarului. Legăturile concubinajului continuă 20 ani, cercând zadarnic nenorocita femei să rupă relațiunile ei imorale, fiind reținută de acel care era cauza căderii sale. Avea acum 6 copii și nu cunoștea nici o profesiune, din cauza aceluia care îi răpi onoarea. Era deci nevoită să-și continue așa traiul său, ca să nu expună la mizerie copiii, fiindcă seducătorul și soțul adulter, îi procură mijloace suficiente nu numai pentru traiul său, dar și pentru satisfacerea capriciilor sale feminine.

Acest caz s'a întâmplat aidoma în Franța, unde Curtea din Caen, precum și Inalta Curte de casație franceză, au acordat despăgubiri femeii, care intentase acțiune concubinului, pentru că începuse a o părăsi, obligându-l la daunele cauzate prin faptul quasi-delictului său.

Curtea de casație română admitea cândva daune-interese în contra seducătorului, bazată pe art. 998 cod. civil (*Codicele Cristescu, nota 7, sub art. 307 c. c.*).

Aceste daune erau un foarte mic corectiv care atenuau dispoziția art. 307, a cărui ființare constituie o palmă adusă civilizațiunei.

Emile Accollas, Manuel du Droit Civil, vol. I, p. 54, ed. II, Paris, serie că refuzul permisiunei

cercetării paternității, este fondat pe: I) imposibilitatea probei și II) de teama scandalului. Noi negăm — zice acest autor — ambele motive. Primul, pentru că nu este decât o copilărie sau o ignoranță pusă în formă juridică și dogmatică și secundul, pentru că nu este decât un lucru comun și nu conține adevăr.

Prohibițiunea constituie o violare flagrantă și monstruoasă, a dreptului. Dacă e adevărată teama de scandal, pentru ce nu se șterge din codul civil dispoziția relativă la desavuarea paternității și din codul penal aceia a urmării pentru viol?

În realitate, acestea sunt motive neserioase, atât de departe de adevăr, pe cât sunt de înjositoare.

Adevăratul scandal constă în aceia că se menține art. 307 în codul civil român, care constituie o pată căzută pe tabloul sublim al umanității și progresului, arătată într-o lumină de oroare și rușine.

Ed. Fuzier-Herman, Répertoire général alphabétique du Droit Français, vol. XX, p. 207, No. 241, se întreabă pentru ce se arată așa de multă timiditate în materie de paternitate? E destul, spune citatul autor, ca proba să fie făcută în micile orașe, la țară, unde disimulația este mai dificilă. O dovadă că proba nu e imposibilă, e excepția art. 307 în caz de răpire. A recunoaște un copil, e dreptul părinților; *a fi recunoscut, e dreptul copilului*, prin urmare, în lipsă de recunoaștere voluntară, copilul trebuie să poată ajunge la stabilirea dreptului său, pe cale judecătorească.

E o mare greșală să se creadă că numai lucrurile susceptibile de constatare materială ar putea fi dovedite, probă e că în materie criminală, pe simple prezumțiuni, nu ezitam să pronunțăm cele mai grozave pedepse. Nu se poate aplica această regulă și în materie de paternitate? E o eroare a susține negativă! Pentru ce să se lase în sarcina mamei urmările unei greșeli pe care ea n'a comis-o singură? Cum poate trăi în mijlocul nostru asemenea nedreptate?

Consecințele prohibițiunii sunt funeste pentru societate. Ni se prezintă dinaintea ochilor filme monstruoase, în care mortalitatea copiilor, prostituția, copiii de clasă și revoltați, femei părăsite, etc. . . . , care arată într-o lumină de jale răul social în toată imensitatea lui.

Societatea este sub groaza unui incendiu pus-tiitor de o extenziune enormă, a cărui izvor e art. 307 din codul civil, generatorul atâtor rele omenești!

Cauză de dezăgregare socială, obstacol de înaintare spre înălțare și progres, subsistă însă în mijlocul nostru, în disprețul sentimentului milei.

M. I. Bertillon a observat că, în orașele mari, legăturile libere sunt foarte frecvente. Se ia o femeie cu un bărbat, trăesc așa în societate și, deși necununați, lumea-i consideră ca atare. Survin copii. La un moment dat, capul familiei moare. Ce devin ei? Societatea nici nu se ocupă de dânșii, îi lasă în părăsire, aruncându-i în batjocura publicului. Ea însă are grijă să închidă copiii, deveniți oameni neutili mediului, infractori ai codului penal, *din culpa ei!*

Legea, zice *M. Planiol*, este obligată să închidă ochii, pentru a nu vedea toate nedreptățile sale.

Ignorând unirea liberă, codul civil împiedică dezvoltarea ei? Cu totul contrar, el o favorizează, creând tatălui natural, contrar echității, o situație privilegiată. (*Jean Cruet, La Vie du Droit et l'impuissance des lois, p. 128.*)

Jurisprudența a temperat când-va duritatea art. 307 c. c., acordând daune femei.

Curtea de Casație însă, acum recent,*) a dat o jurisprudență care spune că atunci când cedarea femeii a fost benevolă, când abandonarea n'a fost rezultatul unor violențe a bărbatului, ea n'are dreptul la despăgubiri. Puțin importă dacă legăturile au durat ani de zile, trăind în societate ca bărbat și femei și mai puțină grijă de copiii născuți. Pentru ce astă? Jurisprudența aceasta nu-mi place, pentru că nu convine binelui social, nu amenajează diversele interese care se ciocnesc. Pentru femei, așa mai zice, dar pentru copii? Să n'aibă victima dreptul la ajutorul aceluia căruia datorește nașterea? Să nu poată femeia, ca reprezentantă a lor, cere despăgubiri? Pentru ce să moară de foame copilașii? Mergem cu civilizația înainte sau înapoi?

Dar, în imensa majoritate a cazurilor, afară doar acolo unde corpul este plătit, cedarea femeii este rezultatul unor minciuni a bărbatului.

Câte nu spune el ca să ajungă la scop? Te iubesc te voi lua în căsătorie nu pot trăi fără tine vom face nunta mai târziu femeia cade . . . trece timpul se nasc copii și într-o zi vine ruptura.

De aceia, cred că jurisprudența s'a născut fără viață și voi privi cu satisfacție ora când își va da suflul.

Laurent, vol. VI, no. 1, se ridică cu ultima energie contra injustei situațiuni creată copilului natural. Acest autor în *vol. IX, No. 104,* descrie cu cuvinte simțitoare răul în care zac mii de victime. Dar nu e numai atât. În Franța, aproape n'a fost autor de drept civil, care să nu spue

*) Cas. S.-Unite decizia 3/915, în *Curierul Judiciar* din 1915, No. 30, p. 248. Vezi în sens contrar în *Curierul Judiciar* din 1913, Trib. Ilfov s. I, sentința No. 605/912, No. 53, p. 617 cu autoritățile citate în nota d-lui Danielopol ce o însoțește.

un cuvânt bun pentru desființarea proibițiunii cercetării paternității.

Baudry-Lacantinerie, M. Chauveau et G. Chéneau, vol. III, p. 626, No. 673 (1882). arată răul social cules după urma proibițiunii. În numele umanității — zice acest autor — în numele femeii sedusă și abandonată de seducătorul său, al copilului pe care rigoarea legii îl privează de tatăl său și de ajutorul ce acesta e obligat a-i da, în numele societății cu totul interesată la conservarea tuturor membrilor săi, se cere admiterea cercetării paternității, cu restrângerea mijloacelor de dovadă.

În Senatul francez s'au făcut propuneri în sensul admiterii de către *M. Bérenger*, de *Belcastel* și alții, încă dela 1878. Rezultatul a fost triumful luptei pentru dreptate și adevăr, creațiunea legii care s'a cerut așa de mult, născută sub impulsia violentă a nevoilor sociale.

Théophile Huc, vol. III, p. 97, No. 87, deși e riguros, nu este însă contra admiterii cercetării paternității. El zice că proba e foarte dificilă. Sigur că e grea sarcina reclamantului. Va fi o rigoare în materia probelor chiar însă dacă se va dovedi puțin, atâtea cazuri la sută, tot va fi un bine social.

M. Frédéric Mourlon, vol. I, p. 488, No. 965, spune că proibițiunea cercetării se reazemă pe frica de scandal social, de a nu se introduce în familii oneste, îndrăzneți și intriganți ordinari. Această frică — ne spune *Mourlon* — a făcut să se considere cercetarea paternității ca un flagel al societății.

Oprirea cercetării se sprijină pe frica de scandal și incertitudinea probelor.

Am văzut că acestea sunt motive nesperioase, scrise de *Mourlon* la 1864, în contra cărora se ridică, ca un val pornit de uragane îngrozitoare, secolul de progres uriaș, în care umanitatea trebuie să primeze și să învingă orice obstacol.

Necesitatea desființării proibițiunii plutește în aer, deasupra capetelor noastre, ne apasă și tinde să ne strivească.

În urlul înfiorător al miilor de nenorociți, în vaetul de durere al celor desnădăjduiți, în mijlocul acelora lipsiți de protecția legală, să se aducă permisiunea cercetării paternității.

Soarele unor zile frumoase să lumineze zimbetul de satisfacție generală, provocat de dispariția unui rău imens care a trăit ani de-a rândul, nesupărat de nimeni.

Nici cel mai de rind om, nici dintre acei care port pe fruntea lor vinovată pata crimei nepedepsite, nu cred să fie unul care să nu recunoască acest defect al legislației.

Am citit aproape tot ce s'a scris asupra acestei

mari probleme sociale și am rămas cu sufletul amărât și revoltat că nu se crează mai iute legea, pentru că un rău îngrozitor roade corpul social, care suferă, din cauza unui defect, provocat de nepăsarea oamenilor.

Timpurile de progres continuu, de cultură selipitoare și invențiuni care uimesc, arată stări care scaldă într-o lumină orbitoare geniul omenesc, care se ridică pe aripi uriașe din ce în ce mai sus!

Omul, din înălțimile în care s'a suit, nu mai poate privi mult timp în jos, unde, din cauza unei nepăsări, zac victime însingurate!

Societatea merge în pas alergător către progres, spre mai bine, ea tinde să abolească tot ce nu mai corespunde nevoilor sale, creând dispozițiuni bazate pe milă și utilitatea semenilor noștri, dărâmind din temelie instituțiile a căror ființare a constituit numai o nenorocire și o rușine!

Legea, care *trebuie să vie*, pentru admiterea cercetării paternității, va împărtăși principiul umanității indivizibile și eterne, ea trebuie făcută cu o oră mai înainte de acei care au puterea de a legifera și care vor merita recunoștința societății prezentă și viitoare!

TRAIAN ROMULUS SCRIBAN

Judecătorul Ocolului-Herța

Herța 1916, Martie 10.

Curtea cu Jurați din județul Tecuci

Audiența dela 16 Mai 1916

Președenția d-lui V. BALĂȘESCU, Consilier

Petrache Nicolau solicită dispensa de amendă

Jurat. — Condamnarea la amendă. — inadmisibilitatea dispensei după pronunțarea amenzi — Hotărâre definitivă. — Art. 287 din procedura penală.

După art. 287 din procedura penală, aliniatul al doilea, se atribuie hotărârei care pronunță amendarea juratului, pentru lipsa nejustificată, caracterul de definitivă și care odată pronunțată nu mai poate fi ridicată dintr'un îndoit motiv: în primul loc s'ar viola autoritatea lucrului judecat și în al doilea loc că, o asemenea dispensă de amendă nu este admisă de menționatul articol prin primul aliniat, de cât într'un singur caz, acela de ași motiva juratul lipsa în prealabil și mai înainte de pronunțarea amenzi.

Curtea,

Având în vedere cererea formulată de Petrache Nicolau, prin petiția înregistrată la No. 136 din 16 Maiu 1916, prin care solicită să fie dispensat de amenda de 675 lei la care a fost condamnat pentru faptul că în calitate de jurat nu s'a prezentat în sesiunea Curței cu Jurați din Octombrie 1915;

Având în vedere motivele invocate de petiționar, concluziile puse de d-l Procuror, precum și actele ce compun dosarul relativ, în fapt se constată precum urmează:

Petiționarul Petrache Nicolau în urma tragerei la sorți, căzând jurat în sesiunea de Octombrie 1915 și ne prezentându-se după chemarea ce i s'a făcut. Curtea l'a condamnat prin deciziunea No. 26 din 6 Octombrie 1915, pentru prima oară la 75 lei amendă, pentru a doua oară prin decizia No. 28 din 7 Octombrie la 200

lei amendă, iar pentru a treia oară prin decizia No. 33 din 10 Octombrie același an, l-a condamnat la 400 lei amendă în folosul statului, amenzi de care astăzi pentru prima oară petiționarul cere să fie scutit;

Având în vedere că, aceste amenzi fiind sancționate de dispozițiunile art. 287 din procedura penală urmează a fi cercetate care este criteriul de urmat în darea lor, dacă deciziunea care face ca ele să ia ființă concretă îmbracă caracterul definitivității și dacă aceste amenzi pot fi șterse, când și anume în ce împrejurări;

Că, din examenul doctrinal al dispozițiilor art. 287 din procedura penală și anume din prima parte a textului rezultă, că condamnarea la amendă a juratului care nu vine la postul său după chemarea ce i se va face, nu poate avea loc, de cât pentru lipsa nejustificată; cu alte cuvinte, că juratul din momentul chemării este obligat să se prezinte la postul său, aceasta formând regula, excepția însă o formează, cazurile de împiedicare a juratului de a se prezenta, împiedicare care ori care ar fi ea, scuza sau cauza legală de ertare, cunoscută mai di'nainte juratului, trebuie să o aducă din vreme și la cunoștința Curței, ceia ce numai îl pune la adăpost de a nu i se aplica regula și deci sancțiunea faptului de nevenire, prevăzut de dispozițiunile art. 287 din procedura penală;

Că, aceasta este justa interpretare a art. 287 din procedura penală adică că, este pedepsit ori ce jurat lipsă, fără a justifica din vreme o cauză legală de ertare sau scuză, explicația mai rezultă din însuși textul articolului, căci mai departe, prin partea a doua, se atribuie hotărârilor care pronunță asemenea amenzi caracterul definitive, declarând chiar că ele se dau fără recurs (Casația II, 2 din 11 Ianuarie 1893, publicată în Buletinul Curței pag. 45);

Ori, dacă legiuitorul a dictat o măsură atât de extremă, a făcut-o desigur fiind-că a considerat absența juratului, nu ca o lipsă de reverență față de Curte, dar ca o abatere gravă de la datorie atunci când trebuia să se prezinte la postul său și ne făcând-o fără a și justifica lipsa, și-a atras condamnarea, care odată pronunțată nu poate fi ridicată dintr'un îndoit motiv: în primul loc că s'ar viola autoritatea lucrului judecat și în al doile loc, că o asemenea dispensă de amendă nu este admisă de articolul menționat, de cât într'un singur caz, acel de ași motiva lipsa în prealabil și mai înainte de pronunțarea amenzii;

Că, așa trebuie interpretate dispozițiunile art. 287 din procedura penală și aceasta nu suferă nici o discuție, rezultă și din faptul, că atunci când e vorba să se completeze Curtea cu jurați complimentari, conform art. 281 din procedura penală, se ține seamă și nu contează între jurații ce trebuie să fie prezenți «jurații legal scutiți sau ertați», — ceia ce n'ar avea sens acest adagiu, dacă aceste scutiri nu s'ar face mai de'nainte și numai pe acești jurați, legea a înțeles să nu'i atingă sancțiunea art. 287 din procedura penală;

Că, nici nu se poate face o apropiere între scutirea de amendă a martorilor cu scutirea de amendă a juraților, în principiu și de la început, fiind-că găsindu-ne în materie penală, analogia nu este permisă; dar totuși folosește în darea justei soluții ce ne preocupă, luând și comparând textele relative la martori cu acel relativ la jurați, când se va evidenția că în loc de argument de analogie, va eși argument eliminativ;

Având în vedere că, din textul art. 78 din procedura penală relativ la scutirea de amendă a martorului înaintea Judecătorului de instrucție, precum și din textul art. 156 din procedura penală relativ la scutirea de amendă a martorului înaintea Tribunalelelor corecționale, prin părți comune în ambele texte rezultă, că martorul odată condamnat se scutește de amendă la a doua citațiune când, «înfățișându-se» va produce înaintea Tribunalului sau Judecătorului de instrucție, cuvintele legiuite de apărare; reținem din aceste dispozițiuni, că scutirea de amendă a martorului poate

avea loc «înfățișându-se» după a doua citare, ceia ce însemnează că, încheerea de condamnarea martorului nu îmbracă caracterul de definitivă, putându-se reveni asupra ei în mod arătat de textele menționate; pe când prin termenii art. 287 din procedura penală legiuitorul neținând seama de cele zise la dispensa de amendă a martorilor, prevede din contra în mod precis prin al doilea alineat că sentința prin care se pronunță amenda juratului este definitivă, manifestându-și prin aceasta intenția, că nu a înțeles să facă dispoziții comune în ce privește beneficiul dispensei, în sensul că juratul odată amendat, posterior nu mai poate fi scutit;

Că, mai departe legiuitorul atunci când a voit să ia o dispoziție în favoarea dispenselor de amendă a făcut-o în mod formal arătând și modul cum să se urmeze; așa, când a fost vorba de a amendă și dispensă martorii în materie civilă, a edictat dispozițiunile din art. 188, 189 și 190 din procedura civilă; când a fost vorba de amendarea și scutirea de amendă înaintea Judecătorului de instrucție și a Tribunalului corecțional, a prevăzut-o prin art. 77, 78, 155 și 156 din procedura penală; iar când a fost vorba de amendarea și scutirea de amendă înaintea Curței cu jurați, a prevăzut dispozițiunile art. 378, prevăzând și normele de scutire prin dispozițiunile art. 379 din procedura penală;

Că, în ce privește însă pe jurați, a prevăzut prin art. 287 numai modul de condamnare la amendă, nespunând un cuvânt în privința dispensei, de unde trebuie să deducem, că acolo unde legiuitorul a voit să dispenseze de amendă, a prevăzut-o în mod formal și a făcut acolo unde n'a voit să acorde beneficiul dispensei cum e cu dispensa de amendă a juratului, după pronunțarea ei;

Că, în urma celor dezvoltate rezultă în principiu, și fără a mai examina temeiurile de fapt, că cererea de dispensă făcută de P. Nicolau cată a fi privită ca inadmisibilă și ca atare respinsă;

Pentru aceste motive redactate de d-l V. G. Ionescu, de acord cu concluziile d-lui procuror M. Dimitriu, judecător de ședință, Curtea respinge, etc.

(ss) V Bălășescu, C N Crivetz, V. G. Ionescu,

TRIBUNALUL BRĂILA, SECȚIA II a

Audiența dela 5 Noembrie 1915

Președenția d-lui C. DUMITRESCU, Judecător

Bertha M. Grinberg cu A. Monferato

Concordat — Efectele lui cu privire la remiterea concordatară — Obligațiune naturală. — Convertirea ei în obligațiune civilă prin novațiune. — Hotărârile judecătorești sunt declarative de drepturi. — Prin ele nu se poate opera novațiunea. — (Art. 845 și urm c. com. 1092 § 2, 1636, 1128 c. c.)

1. Prin încheierea concordatului substituindu-se creanțele creditorilor cu acelea pe care se obligă falitul să le plătească prin concordat, de aci rezultă că obligațiunile precedente sunt stinse cu privire la părțile contractante, adică că creditorii nu mai pot să constrângă pe falit a-le plăti și fracțiunea din creanțele la care au renunțat.

2. Creditorii nu pot fi socotiți că au renunțat definitiv la suma remisă prin concordat cașicum ar fi făcut o liberalitate. — Remiterea concordatară lasă să subsiste o sarcină morală de restituire pentru falit, așa că suma remisă care constituie soldul concordatar încetând d'a fi datorată ca obligațiune civilă, continuă de a subsista cu titlu de obligațiune naturală.

3. *O obligațiune naturală, afară de acelea care rezultă din joc de noroc putând să fie achitată de bună voe, poate servi de cauză unei obligațiuni civile prin mijlocul unui angajament nou contractat de datornic, adică ea poate fi convertită prin novațiune într'o obligațiune civilă.*

4. *Hotărârile judecătorești, sunt declarative de drepturi, ele constatând numai existența unei obligațiuni anterioară lor, fără a crea noi obligațiuni. — Pentru acesta, prin asemenea hotărâri nu se poate opera novațiunea, al cărui efect este de a transforma o obligațiune.*

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de Bertha M. Grumberg în calitate de succesoră a soțului ei decedat M. Grumberg cont. a cărței de judecată No. 6366/915, a judecătorii Ocolului rural Brăila, prin care i s'a admis în parte contestația făcută de numita contra executării cărți de judecată No. 1363/94, a judecătorii Ocol. 11, Brăila, în ce privește procentele prescrise și a menținut urmărirea înființată pentru suma de lei 400, la care Def. M. Grumberg, este obligat a plăti intimatului A. Monferato, prin hotărârea ce se execută;

Având în vedere că din desbaterile procesului și actele din dosar rezultă, că def. M. Grumberg la 20 Aprilie 1892, pe când era în viață, a emis o cambie în ordinul fraților Iosefsohn, cu scadența la 15 Mai 1892, pentru suma de lei 500;

Posterior emiterii acestei cambii M. Grumberg, fiind declarat în stare de faliment, a încheiat un concordat cu creditorii săi, care a fost omologat prin sentința acestui Trib. No. 67/93, în baza căruia, s'a obligat să plătească acestora o cotă de 15% — în timpul acesta cambia ajungând în posesia intimatului, acesta, posterior omologării concordatului a acționat în judecată pe M. Grumberg, contra căruia a obținut cartea de judecată No. 1363/94, la care este obligat să plătească întreaga sumă de lei 500. — Această hotărâre rămânând definitivă, intimatul o pune în executare, urmărind pentru achitarea datoriei de lei 400, cât zice că mai are de primit, suma de lei 100, fiindu-i achitată de bună voe, averea apelantei în calitate de succesoră a def. ei soț M. Grumberg;

Contra acestei executări apelanta a făcut contestație iar pentru admiterea ei a susținut că datoria constatată prin cartea de judecată No. 1363/94, fiind anterioară concordatului, ea a fost redusă la 60 lei; că concordatul este obligatoriu pentru intimat, cu toate că cartea de judecată No. 1363/94, a fost obținută posterior concordatului; că intimatul primind lei 100 în socoteala creanței sale, suma ce i-a fost achitată de bună voe, și care reprezintă datoria pentru plata căreia putea fi constrânsă, prin aceasta datoria este achitată, așa că cartea de judecată No. 1363/94, ne mai constatând existența nici unei obligațiuni civile, ea nu mai poate fi executată;

Considerând că fiind stabilit că cartea de judecată No. 1363/94, a cărei executare se contestă, constată obligarea def. M. Grumberg la plata sumi de lei 500, care a făcut obiectul unui concordat, iar din această sumă intimatul primind lei 100, adică mai mult de cât i se cuvenea ca cotă concordatară, urmează a examina dacă numitul, poate constrânge pe apelantă în calitate de succesoare a def. M. Grumberg și la plata sumii de lei 400, ce reprezintă suma remisă prin concordat;

Considerând că pentru aceasta urmând a-se știe care este caracterul juridic al reducățiunii făcută prin concordat, în această privință, după o părere se admite că concordatul se aseamănă cu o tranzacțiune, prin faptul că creditorii de teamă de a nu pierde întreaga creanță

se învoesc cu falitul ca acesta să le plătească puțin renunțând la o fracțiune — După o altă părere se susține că prin acordarea concordatului se operează o novațiune, rezultând aceasta din voința părților între care se încheie concordatul, de a substitui vechile creanțe ale creditorilor falitului cu noile creanțe care decurg din concordat;

Că, ori care ar fi caracterul juridic al reducățiunii creanțelor făcută prin concordat, un lucru fiind stabilit că prin încheierea lui, substituindu-se creanțele creditorilor, cu acelea care se obligă falitul să le plătească prin concordat, de aci rezultă că obligațiunile precedente sunt stinse cu privire la părțile contractante, adică că creditorii nu mai pot să constrângă pe falit a le plăti și fracțiunea din creanțele la care au renunțat;

Considerând însă că dat fiind că creditorii prin acordarea concordatului au renunțat la acțiunea pentru o parte din creanțele lor, pentru că ei erau moralmente constrânși ca să nu piardă restul ce reprezintă cota concordatară, ei nu pot fi socotiți că au renunțat definitiv la suma remisă cașicum ar fi făcut o liberalitate. Remiterea concordatară lasă să subsiste o sarcină morală de restituire pentru falit, așa că suma remisă care constituie soldul concordatar, încetând de a fi datorată ca obligațiune civilă, continuă de a subsista cu titlul de obligațiune naturală;

Că obligațiunile naturale deosebindu-se de cele civile prin aceea că deși ele sunt recunoscute de lege însă executarea lor depinzând numai de libera voință a datornicului, creditorul natural neavând pentru aceasta nici un mijloc de constrângere contra datornicului său iar în specie, suma de lei 400 ce reprezintă soldul concordatar, constituind o obligațiune naturală pentru apelantă, intimatul n'o poate constrânge pe aceasta la plata ei, cum ar face-o pentru cazul când obligațiunea ar fi fost civilă;

Având în vedere că intimatul susține că datoria de lei 400 ce reprezintă o obligațiune naturală, fiind constatată printr'o hotărâre judecătorească dată posterior omologării concordatului, caracterul ei nu mai poate fi pus azi în discuțiune, opunându-se la această autoritate a lucrului judecat, ce rezultă din această hotărâre așa că plata datoriei se poate cere cașicum obligațiunea ar fi civilă;

Considerând, că o obligațiune naturală, afară de acelea care rezultă din joc de noroc putând să fie achitată de bună voe, poate servi de cauză unei obligațiuni civile, prin mijlocul unui angajament nou contractat de datornic, cu alte cuvinte ea este susceptibilă de a fi convertită prin novațiune într'o obligațiune civilă;

Că novațiunea consistând din înlocuirea unei obligațiuni vechi care rămâne stinsă cu alta nouă destinată a-o înlocui, de aci rezultă că pentruca o obligațiune naturală să poată fi transformată prin novațiune într'o obligațiune civilă, se cere ca datornicul să-și ia un nou angajament cu privire la schimbarea caracterului obligațiunii, din care să rezulte voința sa de a recunoaște și de a transforma obligațiunea din natură în civilă;

Considerând că în specie cartea de judecată No. 1363/94, fiind obținută în lipsa datornicului M. Grumberg, posterior omologării concordatului, ea nu poate fi socotită că ar putea produce efectele unei noi contractări a datoriei pentru a constitui din partea datornicului un act prin care ar fi recunoscut că va executa obligațiunea sa naturală confirmată prin vorba hotărâre cașicum ea ar fi civilă;

Că, intradevăr, novațiunea fiind rezultatul unei convențiuni, iar hotărârile judecătorești fiind declarative de drepturi, datornicul M. Grumberg a fost obligat prin cartea de judecată No. 1363/94, la plata sumei de lei 500, nu pentrucă el ar fi contractat un nou angajament cu privire la obligațiunea sa naturală, ci pentrucă el eră obligat mai dinainte în baza unei cambii, modifi-

cată prin concordat, care a servit drept fundament juridic al condamnării sale;

Că, așa fiind, cartea de judecată No. 1363/94, ne adăugând nimic la obligațiunea datornicului M. Grumberg, ci constatând numai existența unei datorii anterioară ei care este naturală pentru 440 lei și civilă pentru 51 lei, prin această hotărâre, nu s'a putut opera noviațiunea, care ar fi avut drept efect de a transforma obligațiunea datornicului M. Grumberg din naturală în civilă și ca atare vorbita hotărâre nu poate fi opusă ca lucru judecat cereri apelantii de a-se constata că obligațiunea contră executării căreia a făcut prezenta constatație, este naturală;

Că prin urmare, datoria de lei 400, pentru achitarea căreia s'a urmărit averea apelantii continuând de a subsista cu tot obiectul și caracterul ei și dupece a fost confirmată prin cartea de judecată No 1363/94, intimatul ca creditor natural deci nu poate constrânge pe apelantă, la plata ei, pe calea execuțiunii silită;

Că, apelul de față fiind întemeiat, cată a fi admis, anulându-se actele pentru urmărirea averii apelantii;

Pentru aceste motive, redactate de d-l Const Dumitrescu Judecător de ședință, Tribunalul admite apelul;

(ss) C. Dumitrescu, I I Mateescu,

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. I

Recurent Ion V. Nuță prin d-l avocat P. Poni.

Intimată Frusina Radu prin d-l avocat I. Moruzi.

*) **Vânzare.** — **Rezoluțiunea vânzării pentru neplată de preț.** — **Plata efectuată în cursul procesului.** — **Valabilitate.** — **Art. 1365, 1366 și 1367 din codul civil.**

Din combinarea art. 1365, 1366 și 1367 c. civil rezultă că rezoluțiunea vânzării, pentru neplata prețului la termen, nu se pronunță de plin drept, judecătorul având facultatea să dea un termen, când apreciază că debitorul merită această favoare, și aceasta chiar în cazul când prin act s'a stipulat că neplata la termenul anume defipt ar aduce de drept rezilierea, dacă vânzătorul nu a pus în întârziere pe cumpărător printr'o interpelare în formă.

Prin urmare, Tribunalul a interpretat greșit și a violat dispozițiile art. 1365 și 1366 c. civil când n'a voit să țină seama de plata făcută de recurent prin consemnarea prețului la dispoziția vânzătorului, mai cu seamă că în contract nu era fixat nici un termen de plata prețului, după cum însuși Trib. constată. (Cas. s. I, decizia No. 143 din 1 Martie 1916, prin care s'a casat sentința Trib. Prahova s. III No. 368/914).

CASATIE S. II

Recurent Iacob Casapu, lipsă.

Ministerul Public prin d-l Procuror Fr. Papp.

Contopire de pedepse. — **Fapte de aceeași natură.** — **Condițiune cerută pentru contopire.** — **Art. 40 din codul penal.**

1. Potrivit art. 40 codul penal, pe care se întemeiază principiul contopirii pedepselor în curs de executare, pedepsele cari privesc fapte de aceeași natură și supuse la aceeași penalitate nu pot fi contopite dacă ambele nu ating maximum prevăzut de lege pentru acele delictive.

Astfel, dacă un inculpat a fost condamnat la 5 luni închisoare pentru fals în acte private, și prin altă decizie la 3 $\frac{1}{2}$ ani pentru fals în acte publice, ambele pedepse cari sunt în curs de executare nu pot fi contopite, de oare ce ele fiind adunate nu ating maximum de 5 ani închisoare corecțională. (Cas. s. II decizia penală No. 3095 din 11 Decembrie 915, prin care s'a respins recursul făcut contra jurnalului Curței de apel din Iași secția I No. 1028 din 25 August 1915).

Recurent Friederich Mariuca ș. a. prin d-l avocat G. Aslan.
Intimată Banca Populară Pitești prin d-l avocat H. Bănescu,

Urmărire imobiliară. — **Minor.** — **Coman-**

dament. — **Notificarea lui către procuror.** — **Lipsa acestei formalități.** — **Refacerea tuturor actelor.** — **Art. 499, 501 și 737 din procedura civilă.**

2. Dacă cu ocazia urmăririi imobilului unui minor, tribunalul constatând că nu s'a notificat procurorului copidupă comandament, a anulat formalitățile de vânzare, și a amânat vânzarea pentru alt termen, iar în urmă s'a notificat procurorului comandamentul, urmează a se refăce nu numai afiptele și publicațiile, ci și procesul-verbal de situație și jurnalul de scoaterea în vânzare și toate actele anterioare notificării comandamentului către procuror. (Cas. s. II decizia civilă No. 16 din 19 Ianuarie 916, prin care s'a casat ordonanța de adjudecare No. 2579/915 a Trib. Argeș).

CASATIE S. III

Recurent Gh. Popescu prin d-l avocat G. Stoicescu

Intimat Frantz Rantenstranch prin d-l avocat Corteanu

*) **Acțiune cambială.** — **Excepții personale.** — **Condițiunile cerute pentru a putea fi invocate.** — **Art. 349 din codul comercial.**

1. Excepțiunile personale contra creditorului cambial se pot invoca în acțiunea cambială, dacă sunt lichide, de grabnică soluție și întemeiate pe o probă scrisă, legea comercială necerând ca acea excepție personală ce se opune de debitorul cambiei să rezulte din însăși cambia (Cas. s. III, decizia No. 236 din 26 Aprilie 1916, prin care s'a casat sentința No. 34/916 a Tribunalului Dolj secția III).

Recurent Nae Stănescu prin d-l avocat A. Dumitrescu

Intimat Vasile Florescu prin d-l avocat D. R. Ioanțescu

*) **Cambie emisă în alb.** — **Lipsa numelui beneficiarului.** — **Acțiune cambială.** — **Neadmisibilitate.** — **Art. 373 și 270 din codul comercial.**

2. Potrivit art. 373 din codul comercial, lipsa condițiilor esențiale ce trebuie să întrunească o cambie după art. 270 din acelaș cod, exclude calitatea și efectele speciale ale cambiei. — Prin urmare, acțiunea cambială urmează să fie respinsă, dacă se constată că cambia a fost semnată numai cu mențiunea de bun și aprobat pentru suma de una mie lei, fiind emisă în alb fără a arăta numele beneficiarului. (Cas. s. III, decizia No. 216 din 19 Aprilie 1916, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Tribunalului Ilfov secția II comercială No. 78/916).

*) Cele însemnate cu steluță vor avea a se publica în întregime ulterior. (N. B.)